

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ✓

การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งให้การศึกษาอบรมกำลังคนใน
ระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การศึกษาวิชาชีพนี้ อาจดำเนินการ
ได้ทั้งในระบบโรงเรียน หรือดำเนินการแบบนอกระบบโรงเรียน โดยการฝึกงาน
เรียนรู้จากบิดา - มารดา การแนะนำ อบรม จากหน่วยงานของบริษัทเอกชน หรือ
ราชการ เป็นต้น

การศึกษาก่อนอาชีวศึกษา ถ้าเราจะแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ จะแบ่ง
ออกได้ ๕ ประเภท คือ

๑. ประเภทช่างอุตสาหกรรม
๒. ประเภทเกษตรกรรม
๓. ประเภทพาณิชยกรรม
๔. ประเภทคหกรรม
๕. ประเภทศิลปหัตถกรรม

ในแต่ละประเภทดังกล่าวนี้ ยังแยกออกเป็นแผนกวิชาต่าง ๆ อีกมากมาย
ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เลือกเรียนและฝึกฝนตามความสนใจและความถนัด
ของตน เช่น ในสาขาช่างอุตสาหกรรมได้แยกเป็นแผนกวิชา หรือสาขาค่าง ๆ เช่น
ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ช่าง
วิทยุโทรคมนาคม ช่างเขียนแบบ สถาปัตยกรรม ช่างสำรวจ เป็นต้น

วิเวก ปางพิพจน์ (๒๕๒๒ : ๒) ได้กล่าวว่า ^{เมื่อ ๓๐} การศึกษาทางอาชีวศึกษา
เป็นการศึกษาเพื่อชีวิตที่มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการศึกษาหรืออบรมทางศึกษานี้ มีความสามารถ
ในการทำงาน หรือมีความรู้ความชำนาญ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
ผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางอาชีวศึกษา เป็นผู้หนึ่งที่ช่วยชาติในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
และในการผลิตกำลังคนดังกล่าวข้างต้นนี้ สามารถผลิตออกมาได้หลายระดับดังนี้

๑. ระดับกึ่งฝีมือ (Semi skill labour) พื้นฐานจบ ป.๖-ม.๓
การศึกษาอบรมใช้แบบ on the job training

๒. ระดับแรงงานฝีมือ (Skill labour) การศึกษาอบรมมีทั้งใน
ระบบและนอกระบบโรงเรียน ขึ้นอยู่กับลักษณะงานและประเภทของอาชีพ หลักสูตร ปวช.
ปวท.

๓. ระดับช่างเทคนิค (Technician) ใกล้เคียงหลักสูตร ปวส., ปวท.

๔. ระดับวิชาชีพ (Professional) หรือระดับปริญญาขึ้นไป ซึ่งเป็น
หน้าที่ของวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะทำการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของระบบเศรษฐกิจและสังคมของชาติ

สำหรับนโยบายของรัฐทางด้านอาชีวศึกษานั้น ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น ได้ปรับระบบโรงเรียนใหม่ จาก ๗.๓.๒ เป็นระบบ ๖.๓.๓ คือ
ประถมศึกษาภาคบังคับ ๖ ปี มัธยมศึกษาตอนต้น ๓ ปี และมีธยมศึกษาตอนปลาย ๓ ปี
มีข้อยกเว้นใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ เราจะเห็นได้โดยชัดเจนว่า แนวนโยบายของ
รัฐมุ่งที่จะพัฒนาการอาชีวศึกษาให้มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ

ในข้อ ๒๐ ได้ระบุไว้ว่า "รัฐพึงสนับสนุนการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวาง
และให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในรูปแบบที่จัดโดยสถานศึกษา
ในการศึกษาทุกระดับ และที่จัดเป็นเอกเทศ ตามความจำเป็น ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นความรู้
และความสามารถด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมที่สนับสนุนการเกษตรเป็นสำคัญ"

จากแนวคิดและนโยบายในการจัดการศึกษานั้น นายวิเวก ปางพุทธิพงศ์
(๒๕๒๕ : ๑๒) ได้ให้ความเห็นว่า "ความต้องการกำลังคนในอนาคตนั้น ควรให้
คนไทยมีความรู้ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นให้เกิดประโยชน์ ให้มีทั้งผู้ผลิตและผู้บริการ"
อีกทั้งกรมอาชีวศึกษามีนโยบายในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ในการ
พัฒนาประเทศเราควรมีนโยบายหลักว่า "เยาวชนของเราทุกคนที่เกิดมาใต้นั้น พัน
ภาวะการศึกษา เมื่อโตแล้วจะต้องมีอาชีพ ต้องทำมาหากิน"

จำนวนผู้มาสมัคร เข้าเรียนต่อในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษามีเป็นจำนวน
 มากขึ้นทุกปีที่ผ่านมา แต่จำนวนที่กรมอาชีวศึกษาสามารถรับเข้าศึกษานั้น เป็นจำนวนน้อย
 ไม่เป็นอัตราส่วนกัน ดังนั้นจึงมีผู้ที่ไม่สมหวังในการ เข้าศึกษาในสถานศึกษาของกรม
 อาชีวศึกษาเป็นจำนวนค่อนข้างมาก อีกทั้งการจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่อดีตจนถึง
 ปัจจุบัน จะมีการจัดการอยู่ ๒ ลักษณะคือ ส่วนหนึ่งเป็นของรัฐบาลจัดเอง กับส่วนที่มอบ
 ให้เอกชนเป็นผู้จัด

มงคล ศรีไพรวัน (๒๕๒๕ : ๑๐) กล่าวว่า ภาคเอกชนได้ช่วยสนอง
 ความต้องการของรัฐและประชาชนเป็นอย่างมาก กล่าวคือรัฐบาลนโยบายให้เอกชนจัดการ
 กำนอาชีวศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เอกชนเองก็สนใจและจัดการศึกษากำนนี้มาก
 ยิ่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้นปีการศึกษา ๒๕๒๕ เป็นปีที่นักเรียน
 จบการศึกษาพร้อมกันถึง ๒ หลักสูตร คือนักเรียน ม.ศ. ๓ และ นักเรียน ม.๓ จบถึง
 ๒๐๐,๐๐๐ กว่าคน และโรงเรียนของรัฐก็ไม่สามารถรับนักเรียนเข้าเรียนต่อได้มากพอ
 ทั้งนี้เนื่องมาจากมีงบประมาณจำกัด ดังนั้นจึงตกเป็นภาระของเอกชน ที่จะต้องเข้ามา
 ช่วยเหลือ ซึ่งก็ปรากฏว่าในปีการศึกษา ๒๕๒๕ มีโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา หลักสูตร
 กระทรวงศึกษาธิการเปิดใหม่ถึง ๗๖ โรงเรียน

นอกจากการเพิ่มดังกล่าว ก่อให้เกิดความไม่พอใจในเรื่องจำนวนครู
 ห้องเรียน และอุปกรณ์การสอน รวมทั้งในบางสาขาวิชา เทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปอย่าง
 รวดเร็ว ก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเนื้อหาวิชา ให้พอเพียงที่จะนำไปใช้ในการ
 ประกอบอาชีพ รวมทั้งเกิดปัญหาที่จะต้องหาทางช่วยเหลือให้เด็กเรียนได้ดีขึ้นในเนื้อหา
 วิชานั้น ๆ อีกด้วย ปัจจุบันนักการศึกษากำลังศึกษาค้นหาวิธีในการเรียนการสอน ซึ่งต้อง
 อาศัยอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประหยัคให้มากที่สุด
 และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ นั้นควรมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก
 เพราะเป็นเครื่องมือแห่งของครู ทั้งยังช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์มากยิ่งขึ้น

ความสำคัญของสื่อการสอนต่อการสอนสาขาช่างอุตสาหกรรม

สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างไคยล และมีประสิทธิภาพช่วยให้เรียนไค้เร็วขึ้น ส่งเสริมความเข้าใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไค้

นิพนธ์ ศุขปริที (๒๕๒๕ : ๑๐) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ และความคิดระหว่างครูกับนักเรียน เป็นเครื่องช่วยให้บทเรียนง่ายขึ้น เพราะสื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้ง เห็นคุณค่าในเรื่องราวที่สอน ซึ่งเป็นรากฐานให้เกิดความเข้าใจ และความจำอย่างถาวร ดังสรุปไค้ว่า สื่อการสอนช่วยให้เกิดผลลิตในก้านก้งนี้ คือ

๑. ก้านวิชาการ เกิดการเรียนรู้ไค้ดีกว่า ทำให้เข้าใจไค้ดี และเรียนรู้เรื่องราวไค้ได้อย่างถุกถอง
๒. ก้านจิตวิทยาการเรียนรู ทำให้สนใจและคองการเรียนมากขึ้น
๓. ก้านเศรษฐกิจการศึกษา ทำให้เรียนไค้เร็วขึ้น และมากขึ้น ประหยัดเวลาการสอนให้น้อยลง ทั้งยังสามารถสอนซ้ำ ๆ ไค้ไค้โดยไม่ฉีกเพี้ยนไป

อัสนี วรคามิน (๒๕๐๗ : ๑) ไค้ทำการวิจัยปัญหาการใช้สื่อทัศนศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนกลาง พบว่ามีปัญหาการใช้สื่อทัศนศึกษาในการสอน สรุปไค้ก้งนี้

๑. อาจารย์โรงเรียนช่างอุตสาหกรรมมีประสบการณ์สอนในระยะ ๑ - ๕ ปี มีเปอร์เซนต์สูงสุก คือ ๔๔.๐๐ %
๒. วุฒิอาจารย์ทั้ง ๒ แขนง มีวุฒิศูกตั้งแต่ปริญญาถึงประกาศนียบัตรมากที่สุด
๓. วิธึหาความรู้และประสบการณ์ทางสื่อทัศนศึกษาของครู - อาจารย์ อาศัยวิธึหาความรู้ก้วยตนเองมากที่สุด
๔. ส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อใช้อุปกรณ์การสอนแล้ว นักเรียนมีความกระตือรือล้นในบทเรียนค้ขึ้น และไค้ยลสมความมุ่งหมายปานกลาง
๕. ครูคองการให้มีการปรับปรุงเรื่องการจัดหาอุปกรณ์การสอน วิธึการสอน และหนังสือประกอบการเรียนและการค้นคว้ามากที่สุด
๖. ภาพยนตร์มีความสำคัญในการสอนมากที่สุด รองลงมาไค้แก่เครื่องฉายสไลด์
๗. สิ่งที่ยังมีความจำเป็นในการสอนมากที่สุด คือ กระดานดำ รองลงมา คือ

ของจริง

๔. สาเหตุที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้อุปกรณ์การสอนที่สำคัญ คือ ไม่สามารถ
เสนอความเห็นให้ทางโรงเรียนจัดเรื่องอุปกรณ์การสอน รongลงมาได้แก่การที่จะต้องจ่าย
เงินทำอุปกรณ์เอง

๕. ความคิดเห็นในด้านการปรับปรุงโรงเรียนทางด้านโสตทัศนศึกษา นั้น ส่วน
มากต้องการให้ผู้บริหารเอาใจใส่ให้มาก ต้องการให้มีห้องโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ ต้อง
การให้จัดการอบรมความรู้ในการใช้ ต้องการปริมาณของโสตทัศนูปกรณ์ให้มากขึ้น และ
อยากให้มีการผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนใช้เอง

เจริญ บุสรินทร์คำ (๒๕๐๗ : ๑) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์
การสอนในวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งปรากฏว่า

๑. ครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนที่พอสมควร และครูส่วนมากรู้
จักใช้กระดานดำมากที่สุด

๒. ครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องเสียงมากกว่าเครื่องฉาย

๓. ในรอบปีครูใช้กระดานดำมากที่สุด ใช้วัสดุจริงรongลงมา ส่วนโคมอรามา
ใช้น้อยครั้งที่สุด

๔. ครูใช้อุปกรณ์การสอนเพราะเห็นว่าอุปกรณ์การสอนเหมาะกับบทเรียน
มากที่สุด

๕. ครูที่ไม่ใช้อุปกรณ์การสอนส่วนมากคิดว่าอุปกรณ์การสอนไม่จำเป็นสำหรับการ
สอนชั่วไรงั้น ๆ

๖. ครูส่วนมากมีอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนเนื่องจาก วิทยาลัย ชาค
แคลนอุปกรณ์

๗. ครูต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนกิจการของโสตทัศนศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่
เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำให้การศึกษาก้าวขึ้น

๘. ครูต้องการให้วิทยาลัยจัดหาอุปกรณ์การสอนและอบรมครู เกี่ยวกับวิธีใช้
อุปกรณ์การสอน

๙. ครูมีวิธีการหาความรู้ในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนด้วยตนเอง ด้วยการอ่าน
หนังสือและเอกสารมากกว่าวิธีอื่น

วารินทร์ คุณะศรี (๒๕๑๒ : ๓) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความนึกเห็นของครูที่มีต่อการใช้สื่อทัศนศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า

๑. ครูส่วนมากเห็นความจำเป็นของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบวิชาที่สอน ผลที่ได้คือ ทำให้อธิบายบทเรียนได้ง่าย นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น และรวดเร็วขึ้น แต่ก็เป็นภาระเพิ่มภาระของครูมากพอสมควร

๒. ในการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ครูเห็นว่าการเตรียมและการเลือกเป็นสิ่งสำคัญ

๓. ครูส่วนมากยังใช้กระดานดำ และเห็นว่าการใช้กระดานดำมีประโยชน์มากด้วย แต่ครูจำนวนน้อยที่เคยใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น เครื่องสอน ซึ่งก็เห็นว่ามีประโยชน์มากเช่นกัน

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ ไม่มีอุปกรณ์การสอนที่ตรงความต้องการจะช่วยปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

พนาฤทธิ์ เศรษฐกุล (๒๕๒๒ : ๑) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สื่อการเรียนการสอนในวิชาไฟฟ้าและวิชาอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปรากฏผลว่า อาจารย์ที่ทำการสอนในวิชาดังกล่าวนี้ ทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และในระดับปริญญาตรี ให้ความสำคัญต่อสื่อการเรียนการสอน และมีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนสูงมาก นอกจากนี้ยังพบว่า สื่อการเรียนการสอนจำนวนมากกระจายอยู่ตามภาควิชาต่าง ๆ ยากต่อการติดต่อขอรับบริการ ทำให้สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ เพื่อลดปัญหาดังกล่าว เหล่านี้ อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรจัดตั้งศูนย์สื่อการเรียนการสอนกลางขึ้น

พรทิพย์ ชีรวรางกูร (๒๕๒๒ : ๑) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพทางสื่อการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

๑. สถาบันส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์ และไม่มีศูนย์สื่อทัศนศึกษาเป็นสักส่วนของตนเอง ส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามหน่วยงานอื่น

๒. การใช้และการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบการสอนของครู

อาจารย์ไทยเฉลี่ยแล้วน้อยมาก เนื่องจากขาดความรู้ในการใช้ และการผลิตชิ้นใช้เอง นอกจากนี้ครูยังมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีเวลาเตรียมและจัดทำมาได้

๓. นักเรียนนักศึกษาเองมีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนในการเรียนรู้นั้นมากกว่าการเรียนโดยไม่ใช้อุปกรณ์

๔. ผู้บริหารส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนงานไอศหัตถศึกษา

สารโจน นิลคำ (๒๕๒๑ : ๖) ทำการวิจัยความต้องการด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ปรากฏผลการวิจัยว่า

๑. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ด้านไอศหัตถศึกษาพอสมควร

๒. วิทยาลัยส่วนใหญ่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านไอศหัตถศึกษาเพียงคนเดียว และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่ไ้สำเร็จการศึกษาด้านไอศหัตถศึกษาโดยตรง

๓. อาจารย์ส่วนมากเห็นคุณค่าของสื่อการสอน มีความประสงค์ที่จะนำเอาสื่อการสอนมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ในขณะที่มีไอศหัตถอุปกรณ์จำนวนจำกัด

๔. อาจารย์ส่วนมากมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ไอศหัตถศึกษา เกี่ยวกับการใช้ไอศหัตถอุปกรณ์ประกอบการสอน ในขณะที่มีเจ้าหน้าที่ไอศหัตถอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

๕. สภาพและลักษณะของห้องเรียนไม่เอื้ออำนวย ในการที่จะนำเอาไอศหัตถอุปกรณ์มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. อาจารย์ส่วนมากมีความประสงค์ที่จะได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการใช้และผลิตสื่อการสอนต่าง ๆ

๗. อาจารย์ร้อยละ ๙๔.๖๗ ต้องการให้มีศูนย์กลางการผลิตและบริการด้านสื่อการศึกษา และเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับบริการให้กับวิทยาลัยอาชีวศึกษา และร้อยละ ๕๑.๐๐ ต้องการให้แต่ละวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาขึ้นเป็นเอกเทศ ไว้บริการให้กับอาจารย์และนักศึกษา

จางงัก ทูมคำ (๒๕๒๑ : ๓) ได้ทำการศึกษามีปัญหา ความต้องการและการใช้สื่อการเรียนการสอนในการสอนวิชาเครื่องกล ของอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์ที่สอนวิชาเครื่องกล ทั้งในระดับต่ำกว่า

ปริญญาครี และในระดับปริญญาครี ให้ความสำคัญต่อสื่อการเรียนการสอน และมีความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนสูงมาก และพบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ มากมาย ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอก ไม่สะดวกในการรับบริการ และห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้ นอกจากนี้ยังพบว่าสื่อการเรียนการสอนทั่วไปและซุคสาริตประกอบการสอนวิชาเครื่องกล กระจกกระจายอยู่ตามภาควิชาต่าง ๆ ทำให้สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการให้บริการเพื่อลดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนให้น้อยลง อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าควรมีสูนย์สื่อการเรียนการสอนประจำแต่ละภาควิชา

ในปัจจุบันปัญหาในการจัดการศึกษาของ เอกชนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามีปัญหามากมาย และในการใช้สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน มีผู้ให้ความสนใจน้อยมาก ทั้งนี้ในก้านผู้บริหารและครู อันเนื่องมาจากปัญหาหลาย ๆ ประการ ดังผลรายงานการวิจัยของ ดร.อมรชัย ตันติเมฆ และคณะ (๒๕๒๐ : ๑๔) ในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนเอกชน สรุปผลไว้ว่า

- ๑. โรงเรียนเอกชนส่วนมากจะมีอุปกรณ์การสอนใช้ประกอบการสอน
- ๒. โรงเรียนเอกชนส่วนมากใช้เงินของโรงเรียนซื้ออุปกรณ์การสอนมาให้ครูใช้ประกอบการสอน แต่เนื่องจากวัสดุในการทำอุปกรณ์การสอนมีราคาแพง ผู้บริหารจึงมีความต้องการที่จะให้หน่วยงานที่เหนือกว่า ได้มีการสนับสนุนในด้านการเงินให้แก่โรงเรียน
- ๓. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนและมีนโยบายส่งเสริมให้ครูใช้วัสดุที่ค้นคว้าช่วยประกอบการสอนของครู
- ๔. โรงเรียนเอกชนส่วนมากจะขาดศูนย์บริการทางวัสดุที่ค้นคว้าอุปกรณ์ประจำโรงเรียน
- ๕. ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน ยังมีความรู้ในเรื่องการทำและการใช้วัสดุที่ค้นคว้าอุปกรณ์น้อย ควรได้มีการช่วยเหลือในด้านหนังสือคู่มือการผลิต การใช้ยูแนนน้าในด้านการทำการใช้วัสดุที่ค้นคว้าอุปกรณ์

ขณะ กลสิการ (๒๕๒๑ : ๑๔) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนเอาไว้ดังนี้ "สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างไคยผล และมีประสิทธิภาพ นั่นคือทำให้ครูประสงคที่กำหนดไว้บรรลุผลสำเร็จได้ ครูเพียงแต่ให้ความ

คิกและเวลาเพียงเล็กน้อยก็อาจสร้างสื่อการเรียนการสอนราคาถูกแต่มีคุณค่าอย่างสูง
ได้ สถาบันทางข้างมีโอกาสนี้และความสามารถที่จะสร้างสื่อการเรียนการสอนได้มาก
กว่าสถาบันอื่น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีสื่อการเรียนการสอนอยู่แล้ว หรือสร้างขึ้น
ใหม่แต่ถ้าครูไม่ใช้ก็ไร้ค่าอยู่ดี"

จากการที่ผู้วิจัยอยู่ในวงการศึกษามากกว่า ๔ ปี จึงมีความสนใจที่จะทราบปัญหาต่าง ๆ ในวงการศึกษามากกว่า
ประเด็นที่ว่าในการจัดการดำเนินการศึกษามากกว่า ๔ ปี จะทำให้ได้เพียงใดและมีมาตรฐาน
เทียบเท่ากับสถานศึกษาของรัฐบาลหรือไม่ ทั้งนี้ทราบอยู่แล้วว่ากิจการของเอกชนนั้น
มุ่งหวังผลกำไรและในปัจจุบันนี้มีการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้กันเป็น
อันมากในหลาย ๆ สถาบันการศึกษา และทุกระดับการศึกษา รวมทั้งในวงการศึกษ
ของเอกชนที่รับมาจัดการดำเนินการ จะนำมาใช้มากน้อยเท่าไรนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิจัย
ในประเด็นที่ว่าในปัจจุบันนี้ผู้บริหารและครูที่ทำการสอนในปัจจุบันจะมีความต้องการใน
เรื่องสื่อการเรียนการสอนอย่างไร ในสาขาช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อ
เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ และผู้ที่อยู่ในวงการศึกษามากกว่า ๔ ปี

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและความคิดเห็นเห็นค้านสื่อการเรียนการสอน ของผู้บริหาร
และครูในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อศึกษาความต้องการสื่อการเรียนการสอนของผู้บริหารและครูในโรงเรียน
ในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
๓. เพื่อสำรวจสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนของผู้บริหาร และครูในโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
๔. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้กระทำกับโรงเรียนที่เปิดสอนในสาขาช่างอุตสาหกรรม
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพ-

มหานคร

สาขาช่างอุตสาหกรรม ประกอบไปด้วย

- ช่างยนต์
- ช่างไฟฟ้า
- ช่างวิทยุ - โทรคมนาคม
- ช่างกลโรงงาน
- ช่างก่อสร้าง
- ช่างสำรวจ
- ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น

จำนวนโรงเรียนที่เปิดทำการสอน สาขาช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน ๓๐ โรงเรียน /

คำจำกัดความในการวิจัย

สื่อการสอนหมายถึง วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการประกอบการเรียนการสอน เพื่อสื่อความหมาย ที่ผู้สอนส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ช่างอุตสาหกรรม หมายถึง แขนงหรือสาขาวิชาช่างต่อไปนี้ คือ ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างวิทยุ - โทรคมนาคม ช่างเขียนแบบ สถาปัตย์ ช่างสำรวจ เท่านั้น

โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาชีพสาขาช่างอุตสาหกรรม และจดทะเบียนอยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครนี้เท่านั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หมายถึง หน่วยงานของรัฐบาล ซึ่งสังกัดอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ดูแลการศึกษาเอกชนทุกประเภท

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน ๒ กลุ่ม คือ

๑.๑ กลุ่มผู้บริหารมีจำนวน ๓๐ คน

๑.๒ กลุ่มครูที่ทำการสอน ใช้การสุ่มตัวอย่างจากครูในโรงเรียน
จำนวน ๑,๕๐๐ คน ใช้การสุ่มแบบ Simple Random
Sampling มาเพียงร้อยละ ๒๐ เป็นจำนวน ๓๐๐ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งจัดทำดังนี้

๒.๑ ออกแบบทดสอบ โดยทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำนวน ๑๒ คน แบ่งออก
เป็นครู ๑๐ คน และผู้บริหาร ๒ คน

๒.๒ สร้างแบบสอบถามขึ้น ๒ ชุด เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด
ทั้ง ๒ ชุด

ชุดที่ ๑ แบบสอบถามผู้บริหารมี ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอน

ตอนที่ ๓ สถานภาพด้านสื่อการสอน

ชุดที่ ๒ แบบสอบถามครูมี ๕ ตอน

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความต้องการสื่อการสอนในการใช้ประกอบการ
บรรยายหรือการสอนภาคปฏิบัติ

ตอนที่ ๓ สถานภาพการใช้สื่อการสอนและการจัดหาสื่อการ-
สอนประกอบการเรียนการสอน

ตอนที่ ๔ ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์
ประกอบการเรียนการสอน

ตอนที่ ๕ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน และ
วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

- ๒.๓ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ๔ คน และครู ๒๐ คน ที่มีลักษณะตรงกับกลุ่มประชากรที่จะทำการวิจัย
- ๒.๔ นำข้อมูลที่ได้จากข้อ ๒.๓ มาแก้ไขข้อบกพร่อง
- ๒.๕ สร้างแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จแล้ว

๓. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ให้ช่วยออกหนังสือกำกับแบบสอบถาม แล้วส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดที่เป็นประชากรในการวิจัยด้วยตัวเอง พร้อมกับนัดวันขอรับกลับภายใน ๑ - ๓ สัปดาห์

๔. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ไ้กลับมากำเนินการทางสถิติ โดยใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) (Norman, 1975 : 181 - 191)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสื่อการสอน การใช้ และปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร และผู้ที่สนใจในวงการศึกษา รวมทั้งคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้ทราบข้อเท็จจริง และเป็นแนวทางในการแก้ไขหรือช่วยเหลือต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย